

4 'verdien' verhalen over 59 mensen en St Jongerenet

Vooraf

We vallen met deze notitie direct met de deur in huis. Dit zijn vier verhalen, die exemplarisch lijken. De vier mensen zijn niet uitgezocht maar random aangewezen uit een lijst van ruim 30. En die passen weer in het totaal van 59 jongeren die nu door St Jongerenet geholpen worden.

De uitkomsten van deze scan zeggen iets over het werk van St Jongerenet. Niet alles valt één op één aan hun werk toe te bedelen. Want wellicht dat jongere H ook wel op een andere manier een opleiding gevonden had of F een huis. Maar in hun eigen verhalen geven ze wel aan dat St Jongerenet bepalend was. En wat klip en klaar is dat de interventies voor werk, scholing, begeleiding, huis, zorg, hulp, sporten zijn gepleegd door St Jongerenet.

We hebben niet geanalyseerd wat het zegt over de werkkeuzes van St Jongerenet. Is het de methodische aanpak, is het de persoonlijke inzet van medewerkers, is het de locatie die een bepaalde aantrekkingskracht heet, is het iets anders. We hebben gekeken naar inverdienimpact. En dat is preventief geld.

'We' is Rode Wouw BV. We werken in Nederland en België aan nieuwe vormen van participatie en lokale democratie. Zijn marktleider voor invoering van burgerbegrotingen in Nederland en België. En van daaruit zijn we bezig met vraagstukken van maatschappelijke opbrengst en maatschappelijke prijzen. En in dit geval zijn we ook nog eens de burens van St Jongerenet. We zien bijna dagelijks wat voor maatschappelijke meerwaarde er gemaakt wordt in deze ruimten aan de Van Heetenstraat 57 in Deventer

Ijkkpunten

We nemen 2020 als ijkkpunt. Omdat de situatie voor 2021 nu nog niet te voorzien is.

We brengen de gemeentelijke kosten in beeld, wanneer de deelnemers aan het gemiddelde maatschappelijke prijs-kostenpatroon van een in leeftijd vergelijkbare Eritrese jongeren in Nederland, zouden voldoen. Het is fictief, maar wel onderbouwd. Allemaal zeer conservatief en met veilige schattingen.

Basis voor vergelijkingsmateriaal is:

- 'Asiel en Integratie, Cohortonderzoek asielzoekers en statushouders' van het CBS uit 2020
- 'Eritrese statushouders in Nederland' van het Sociaal Cultureel Planbureau, november 2018
- 'Jullie Nederlands hebben voor alles een systeem', de handreiking voor ondersteuning van Eritrese nieuwkomers, van Kennisplatform Integratie en Samenleving. Uit augustus 2017
- Voor de maatschappelijke prijsberekening is gebruik gemaakt van de Maatschappelijke Prijslijst van de Effectencalculator.

Situatieschets

Situatie voor de vier jongeren (F, H, K en M) in 2020.

F is 20 jaar in 2020 en heeft al 4 jaar lang een asielvergunning. Heeft 2 jaar geleden ook de inburgering goed afgerond. Ook al sinds 2 jaar een baan, geen bijstand, en doet een opleiding MBO 2. Woont zelfstandig in een studio.

“St Jongerenet is heel fijn voor mij”, zegt F, “school heeft maar 5 minuten tijd om me te begeleiden bij opdrachten, maar hier nemen ze zomaar de tijd die je nodig hebt”. De mentoren van school weet er van.

Ze heeft 2 jaar gereisd door de Sahara, en als meisje van 15 de meest gruwelijke situaties meegemaakt. Dat is één van de redenen dat ze hier zo'n vol programma heeft: opleiding, werk en vrijwilliger bij St Jongerenet. “Dan ontloop ik de stress en krijg tegelijkertijd een goede opleiding en ik hoef niet aan mijn moeder thuis te denken, aan mijn reis door de woestijn en de oorlog in mijn land. St Jongerenet helpt me en maakt zo ook mijn hoofd lichter.” F helpt andere mensen. Op woensdag is er een

vrouwengroep voor ouderen. Dan gaat het over het gebruik van de mobiele telefoons, of hoe je geld over moet maken. “En wij hebben geen baas. Je kunt hier altijd wat vragen en ze staan voor je open”. F woont in een eigen studio. Nadat ze de eerste periode in een huis woonde met 4 jongens. Dat ging niet altijd goed. “Wij moeten kunnen groeien en moeten zelf keuzes gaan maken. In Eritrea zeggen we “Als je niet op twee benen kunt lopen is dat niet veilig”. Ze spoort anderen aan om contact te zoeken en houden met Nederlandse mensen. “Dan leer je de taal beter. Maar weet je ook wat er speelt”.

De gemiddelde vergelijkbare F heeft voor 38 % een baan, 50% bijstand, 43% volgt onderwijs. Het bijstandsbedrag (gemeentelijke kosten) voor deze gemiddelde F in 2020 is € 3137 x 50% = € 1568 + kosten overhead¹ is 20% van de uitkering: € 313 = **€ 1881**. Dit is de maatschappelijke prijs. Ofwel dit is door inzet van St Jongerenet, geen kostenpost voor de gemeente terwijl gemiddeld genomen dat wel verwacht mag worden.

F heeft in 2020 geen gebruik gemaakt van bijstand of andere gemeentelijke kosten.

K (21 jaar) heeft al 5 jaar een asielstatus. De inburgering is achter de rug. Had in de eerste jaren na zijn asielvergunning geen baan. Wel bijstand, en is deels afgegleden door gokverslaving, gokschulden en daardoor ook huurschulden. Is vanaf 2019 bij St Jongerenet, vanaf het moment dat hij een paar weken is vastgezet in de cel. Achteraf wel veroordeeld, maar geen straf. Vanaf dat moment is K direct gestart met een opleiding (Mbo1), een baan en afbetaling van zijn schulden. Heeft in december 2020 zijn baan in de horeca verloren (Corona). Woont zelfstandig op een kamer.

¹ Zie onderzoek Berenschot <https://www.gemeente.nu/sociaal/uitvoering-bijstand-kost-bijna-2900-euro-per-uitkering/>. Gemiddeld is 20% van een uitkering, waarbij lage uitkeringen zwaarder drukken op gemiddelde.

K is in 2019 in de boeken gedoken en is vanaf dat moment elke dag gaan leren bij St Jongerenet. Hij is daar niet meer mee gestopt. En letterlijk 'op werk' gezet door St Jongerenet.

Dat moment was niet zomaar een moment, maar nadat hij uit de cel was opgehaald door iemand van St Jongerenet. Niet terecht bleek later, maar K wist niet hoe dat uit te leggen aan de justitie.

Zijn leven was veel rondhangen, en nog meer casinobezoek. Dus meer en meer schulden.

St Jongerenet maakte een persoonlijke deal met de politie, en een afspraak met het casino ("nooit meer naar binnen").

Samen met ST Jongerenet en met hulp van Kinderhulp zijn er boeken en kokspullen gekocht. K ging leren. Regelde met de verhuurder dat hij zijn huurschuld mocht afbetalen. Maakte een afspraak over andere schulden. Na anderhalf jaar is hij schuldenvrij. Ondertussen zette hij de stap naar school. En naar werk.

Hij komt nog een paar keer per week bij Stichting Jongerenet. Want inmiddels helpt hij de ouders van de kinderen die er les krijgen. Met Nederlandse zaken zoals de digicode. Of uitleggen wat er met de avondklok wordt bedoeld en dat je dan echt thuis moet blijven.

De gemiddelde K heeft 35 % een baan, 48 % bijstand, 43% volgt onderwijs.

Het bijstandsbedrag (gemeentelijke kosten) voor de gemiddelde K is € 12700 x 48% = € 6100 + kosten overhead is 20% van de uitkering: € 1220 = **€ 7320**

De Deventer K heeft in werkelijkheid in 2020 11 maanden lang een baan (11/12 deel), 1 maand bijstand. Dat is **€1059**

Financieel verschil is €7320 - €1059 = **€6261**

K heeft schulden (gokverslaving) en huurschulden, die zijn inmiddels (2021) allemaal afbetaald.

- Kosten begeleiding normale schuldhulpverlening: 1600 p jr . Deze zijn in 2019/20 afbetaald. Maatschappelijke prijs begeleiding voor 2020 is 50% = € 800
- Maatschappelijke prijs hulp bij gokverslaving: 15 dagen a €700 p dag = €10.500.² Ook hiervan valt 50% in 2020 = € 5250
- Maatschappelijke prijs Re-integratietraject, kost normaal €5000 p jaar. Opnieuw geldt dit voor 50% in 2020 = €2500

Totaal maatschappelijke prijs nav schulden, gokverslaving en re-integreren is €800 + € 5250 + € 2500 = **€ 8550**

Totaal directe maatschappelijke prijs van de inzet van St Jongerenet voor K in 2020: € 6261 + €8550 = **€14811**

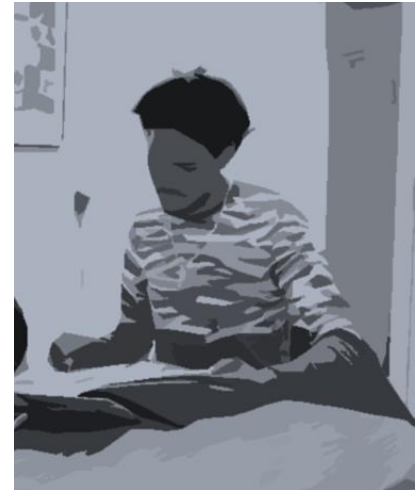
K zat 6 weken in de politiecel, door interventie van St Jongerenet en daarna directe afspraken met de politie is hij 'vrij' gekomen. En geen vervolg gevangenisstraf, terwijl het daar wel op leek. Kosten voor detentie zijn €265¹ per dag. Dit zijn kosten die voorkomen zijn. Weliswaar geen gemeentelijke kosten, wel van de samenleving (Rijk)

² Gemiddeld gokverslavingsprogramma duurt 3 weken = 15 dagen, a 700 per dag.

H (21 jaar) en heeft 4 jaar asielstatus. Heeft het inburgeringstraject afgerond en volgt een opleiding MBO4, geen bijstand. Hij werkt en heeft studiefinanciering. Woont nu in eigen privé-kamer.

“Ik had geen kamer, geen adres, geen inkomsten, geen school. Ik vraag me wel eens af wat er dan van me geworden zou zijn, als ik St Jongerenet niet was tegengekomen”, reageert H. Hij was wel in beeld bij de hulpverleners. Een vast overlegpunt op het groot overleg van de hulpverleners. Maar het kwam maar niet verder. H was al poosje in Nederland toen zijn moeder over kwam. Maar de gezinshereniging leidde tot spanningen. H was vernederlandst en zijn moeder wilde hem weer in de Eritreese kinderroel. Soms ging het goed, maar vaker mis. Het lukte niet en na een zoveelste conflict besloot de gemeente in te grijpen en heeft H en zijn moeder letterlijk gescheiden. H stond nu op straat. Met hulp van St Jongerenet is hij weer gaan studeren.

“Bedrijfskunde. Ik vind het leuk om met cijfers te werken.” En is tijdelijk ondergebracht bij Iris Zorg. Sinds 1,5 jaar heeft H een eigen kamer. En is nog twee keer per week bij St Jongerenet. “Hier krijg ik begeleiding bij mijn opleiding. Op school hebben de docenten niet zo veel tijd” Ook het voetballen en spelletjes spelen is belangrijk. Want het hoofd zit zo vol met van alles en nog wat. H helpt anderen met financiën, rekenen en taal (“Veel gezegdes leren”)

Van de gemiddelde H heeft 38 % een baan, 50% bijstand, 43% volgt onderwijs.

Het bijstandsbedrag (gemeentelijke kosten) is € € 12700 x 50% = €6350 + kosten overhead is 20% van de uitkering: € 1270 = **€ 7620**. Dit is de maatschappelijke prijs voor H.

H heeft in 2020 in geen gebruik gemaakt van bijstand of andere gemeentelijke kosten.

Onderstaande kosten zijn niet in 2020 gemaakt voor H, maar zijn wel indicatief voor een werkwijze waarop St Jongerenet een preventief antwoord is:

- *Tot 2018 zat H veel in hulpverleningsoverleggen (“10 mensen en 6 maand lang. Maar gebeurde niks.”), schoot niet op. Daarop is H naar St Jongerenet gestapt. De kosten van 12 overleggen a 1 uur x 10 mensen (uurprijs maatsch. werker als norm €70 u = € 8400.*
- *Op basis van een uitkomst in een Multi Problem Overleg is H, door de gemeente, uit huis gezet (veiligheidsredenen), 6 maanden bij Iriszorg gewoond als tijdelijke maatregel. Kosten 6 maand x €100 = € 18200¹*

M (17 jaar in 2020) is bezig met een ISK opleiding. Hij heeft 2 jaar de asielstatus. En woont met zijn broer samen in flat. En werkt bij een Sushirestaurant in de stad.

M staat in de krant. Prachtige schijnbeweging, op de foto als speler van het eerste elftal van een Deventer voetbalclub. En St Jongerenet staat naast de lijn aan te moedigen. Elke dinsdag en donderdag is M bij St Jongerenet. Voor het samen voetballen, tafeltennissen, maar vooral om te leren. Hij zit op MBO 1. En wil eigenlijk wel iets met fotografie. Wil ook een MBO3 opleiding in die richting volgen. Ondertussen heeft ST Jongerenet een korte fotografielkursus georganiseerd. M loopt stage bij Cambio en werkt daarnaast in een sushirestaurant. "Is wel veel. Maar het is goed. Anders heb je teveel tijd om stomme dingen te doen".

Van de gemiddelde M heeft 16-18 %³ een baan, 80 % bijstand, 28 % volgt onderwijs.

Het bijstandsbedrag (gemeentelijke kosten) is € 3137 x 80% = € 2510 + kosten overhead is 20% van de uitkering: € 502 = **€ 3012** Dit is de maatschappelijke prijs voor H. M heeft in 2020 in geen gebruik gemaakt van bijstand of andere gemeentelijke kosten.

Deze vier willekeurige mensen die begeleid worden door St Jongerenet, kennen in 2020 een direct maatschappelijk inverdienbedrag voor de gemeente tov de gemiddelde Eritrese jongeren in Nederland van:

	F € 1881
	K €14811
	H € 7620
	<u>M € 3012</u>
Totaal	€ 27324

Dit bedrag geldt alleen voor de directe kosten van de gemeente voor bijstand en voor hulpverleningskosten. Daarnaast zijn er nog meer aanwijsbare maatschappelijke kosten voorkomen, zoals het terugbetalen van schulden aan schuldeisers, begeleiding bij zoeken huisvesting, begeleiding van deelnemers bij schoolprogramma's, hulp bij vinden van werk. En dat geldt ook voor een aantal aannemelijke maatschappelijke kosten (minder verslaving, minder overlast).

We hebben overwogen om alle zorgkosten ook mee te nemen. Maar onderzoek liet zien dat van alle statushouders de Eritrese statushouders verreweg de minste kosten maken voor gebruik van zorg. Deze bevinding werd geconstateerd door het Kennisplatform Integratie & Samenleving (KIS – 2017).

³ Dit is een trendcijfer omdat we wel weten hoeveel na 1 jaar een baan hebben (10%) en hoeveel na 3 jaar (26%)

En dat het zorggebruik ook onder Nederlands gebruik ligt. Onderzoek in de zorgkostenspaghetti is al complex en met dit onderzoek van KIS als basis leek ons dat weinig zinvol.

Deze scan is een momentopname van één jaar en geen lange termijn businesscase met economische spinoffs. Het is een behoudende benadering op financiële effecten van de inzet van St Jongerenet. Er zijn echter niet alleen kosten maar ook maatschappelijke opbrengsten. Hun opleiding helpt daar bij. F werkt in de bediening bij La Place, K en M leveren bijdragen in restaurants in Deventer, H werkt in de viswerkingsindustrie.

Deze scan beperkt zich vooral tot directe maatschappelijke – economische waarden. Er is meer. Ook sociale waarden en culturele waarden. F en H begeleiden nu andere Eritrese jongeren en geven les aan ouderen. F is ook vertaler. M voetbalt als talent in het eerste elftal van een Deventer voetbalclub. K is rolmodel voor andere jongeren met gokverslaving.

Financiële impact

Dit zijn verhalen en cijfers van F, K, H en M. St Jongerenet kent nog meer B, F, K, Z, U, L 's etc. In totaal in 2020, 59 jongeren boven de 18 jaar. En 74 kinderen onder de 18 jaar waarvan 40 in de leeftijdsgroep 15-18 jaar. En 56 volwassenen.

F, K, H en M zijn uit de groep van 59 (een derde van het werkbestand van St Jongerenet) gehaald. Willekeurig gekozen, het hadden ook B, F, Z en U kunnen zijn.

Een maatschappelijke inverdiensom van €27324 voor deze vier is goed verdedigbaar over te zetten naar de groep 59 mensen. En dan wordt de fictieve maatschappelijk prijs van de inzet van ST Jongerenet, $59/4 \times 27324 = € 403.029$

De foto's in deze tekst zijn niet van F, K en H. M wel.

Opsteller: Rode Wouw, Joop Hofman, 29 april 2021

Postbus 875

7400 AW Deventer

joophofman@rodewouw.nl

www.rodewouw.nl